

SYMPOSIUM

Van evolutie en ontwikkeling naar schrijven

Rembrandt van Rijn: "Tius aan de lezeaar" (detail), 1655 | Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam | Fotograaf: Studio Tromp, Rotterdam

Vrijdag 24 november 2017

De Nieuwe Liefde
Da Costakade 102
1053 WP Amsterdam

ter gelegenheid van de presentatie van het boek
Het schrijven: didactiek en behandeling van stoornissen
Meskers ontwikkelingsneuropsychologische concepten
door Wally van Grunsven en Charles Njiokiktjen

Uitgebreide informatie op www.suyi.nl

SYMPOSIUM

Van evolutie en ontwikkeling naar schrijven

Het symposium

De auteurs van het boek *Het schrijven: didactiek en behandeling van stoornissen. Meskers ontwikkelingsneuropsychologische concepten*, Wally van Grunsven en Charles Njiokiktjien, presenteren tijdens het symposium een selectie van de belangrijkste onderwerpen.

De sprekers vragen eerst aandacht voor de noodzaak van het leren schrijven met de hand voor het geheugen, de omgang met de taal, het leren lezen en de literaire ontwikkeling. Uit hersenonderzoek blijkt dat tekenen een rol speelt bij het beginnende schrijven en bijdraagt aan het leerproces. Tevens is aangetoond dat beginnend schrijven niet vervangen mag worden door het gebruik van het toetsbord: schrijven is beter dan typen.

De handen maken een motorische ontwikkeling door die uitmond in een noodzakelijke onafhankelijkheid, onder andere door onderdrukking van meebewegingen.

Mesker benadrukte dat de aangeboren aanleg tot specialisatie van de hersenhelften functioneel pas door leren schrijven en lezen tot stand komt. Hedendaags onderzoek bevestigt dat door schrijven en lezen nieuwe gelateraliseerde netwerken ontstaan.

De middagsessie richt zich eerst op de rol van de taal bij Meskers bordbehandeling. Deze behandeling mag geen geïsoleerde motorische benadering zijn. De gesproken taal en de schrijfbeweging dienen synchroon te verlopen, zodat de neurale schrijfnetwerken een binding krijgen met de al gelateraliseerde spraaktaalnetwerken en het denken de handeling gaat beheren.

Vervolgens worden van de archaïsche slurfbewegingen hun oorsprong, voorkomen en manifestaties toegelicht en laten wij zien waarom deze zich ook in het tekenen en schrijven manifesteren.

Tot slot gaan we in op de ontogenese van het schrijven. Wanneer spreken we van een stoornis in deze ontwikkeling en hoe kan die behandeld worden met behulp van het dubbelzijdige verticale bord.

Van evolutie en ontwikkeling naar schrijven

Symposiumprogramma

09.00 - 10.00 Inschrijving en ontvangst

Ochtendsessie Voorzitter *Charles Njikiktjen*

10.00 - 10.10 Opening en inleiding tot de dag

10.10 - 11.00 Slechts drie vingers schrijven, maar de hersenen zijn in hun geheel actief: de voordelen van het tekenen en schrijven boven typen. *Ruud van der Weel*

Pauze

11.30 - 12.15 Mirror movements in typical and atypical development. *Jessica Tallet*

12.15 - 12.45 Door schrijven en lezen ontstaat een specifiek aspect van de hemisfeerspecialisatie. *Charles Njikiktjen*

Lunch

Middagsessie Voorzitter *Charles Njikiktjen*

13.45 - 14.30 De rol van de taal bij de bordbehandeling, concept en uitvoering. *Annelies Smilde*

Pauze

15.00 - 15.30 Piano *Mischa van Tijn*

15.30 - 16.15 Van evolutie en ontwikkeling naar schrijven. *Charles Njikiktjen*

16.15 - 17.00 De ontogenese van het schrijven: wat is normaal en wanneer spreken we van een stoornis. *Wally van Grunsven*

17.00 Afsluiting

Van evolutie en ontwikkeling naar schrijven

Sprekers

Ruud van der Weel PhD, Msc, Bsc, Prof. of Cognitive Psychology,
✉ Dept of Psychology, Developmental Neuroscience Laboratory,
Norwegian University of Science & Technology (NTNU), Trondheim
(Norvegia).

T: +47 73590614, T: +47 91897522, E-mail: ruud.weel@ntnu.no

Jessica Tallet PhD, Maître de Conférences Universitaire
✉ ToNIC, Toulouse NeuroImaging Center, Université de Toulouse,
Inserm, UPS, France. Université Paul Sabatier Toulouse III (UPS).
Faculté des Sciences du sport et du Mouvement Humain (F2SMH).
E-mail: jessica.tallet@univ-tlse3.fr

Charles Njiokiktjien MD, PhD, kinderneuroloog en neuropsychiater
n.p.; behandelteam Stichting Dysphatische Ontwikkeling, Amsterdam.
✉ Honthorststraat 4-II, NL-1071DD Amsterdam, E-mail: cn@suyi.nl

Annelies Smilde neurolinguïste, werkte in haar eigen praktijk met
kinderen met leerstoornissen, met het Meskerbord sinds 1981.
✉ Varenberg 25, B-3080 Tervuren, België
E-mail: annelies_smilde@hotmail.com

Wally van Grunsven orthodidacte, werkt in haar eigen praktijk
met kinderen met leerstoornissen. In 1973 kwam zij in opleiding
bij dr. P. Mesker en werkte tot zijn overlijden met hem samen.
✉ H.H. van Brabantplein 7, NL-5611PD Eindhoven
E-mail: wallyvg@zonnet.nl

PIANO

Mischa van Tijn (9 nov. 2000), studeert sinds 2013 aan de Sweelinck Academie van het Conservatorium, Amsterdam; heeft in 2016 een eerste prijs gewonnen in het nationale Prinses Christinaconcours en verkreeg in hetzelfde jaar een Distinguished Achievement Award bij de finale van de International Piano Competition for Young Musicians in Enschede.

S
P
R
E
K
E
R
S

Van evolutie en ontwikkeling naar schrijven

Deelname

Deelnamekosten

De bijdrage voor dit symposium is € 245,- (inclusief gebonden boek; koffie/thee bij ontvangst en pauzes; lunch).

Boek

Het gepresenteerde boek wordt aan de deelnemers tijdens het symposium overhandigd. Kijk voor details van dit boek op www.suyi.nl.

Bevestiging van deelname

1. Via www.suyi.nl (onder symposium) heeft de voorkeur, of
2. Formulier printen en opsturen: zie eind van deze folder.

U ontvangt daarna een bevestiging van deelname met een deelnamenummer.

Betaling deelnamekosten

U kunt € 245,- overmaken op het IBAN-nummer:

NL10 ABNA 0464 7827 67 – BIC = ABNANL2A

t.n.v. Stichting Kinderneurologie te Amsterdam onder vermelding van 'symposium' en ook uw deelnamenummer. Na bevestiging en betaling van deelname is uw inschrijving definitief.

Accreditatie

Accreditatie, door ons te realiseren, is alleen mogelijk door uw BIG-nummer respectievelijk uw KP-nummer (voor paramedici) te vermelden op de bevestiging.

Toekenning wordt online bijgehouden op www.suyi.nl.

Kinder- & Jeugd (K&J)/NVO (OG): aangevraagd
Klin. Neuropsychologen FGzP: aangevraagd
GZ-Psychologen FGzPT: aangevraagd
Orthopedagoog-Generalist: aangevraagd

Ergotherapeuten: aangevraagd
Logopedisten: aangevraagd
Remedial Teachers: aangevraagd

Van evolutie en ontwikkeling naar schrijven

Bereikbaarheid

Trein

De trein naar het Centraal Station Amsterdam, daarvandaan taxi of tram.

In Amsterdam met het openbaar vervoer (OV)

Vanaf Centraal Station: tram 13 of 17.

Vanaf Amstel Station: tram 12.

Vanaf Muiderpoort Station: tram 3 of 7.

Vanaf Station Sloterdijk: tram 12.

Alle eindhaltes voor het symposium: Kruising Bilderdijkstraat/
De Clercqstraat.

OV + lopen = 30 minuten of meer.

Auto

Afslag S105 vanaf de ring A10. Volg de Jan van Galenstraat richting centrum, rechtsaf de Willem de Zwijgerlaan op, linksaf de De Clercqstraat op en ten slotte rechtsaf de Da Costakade op.

Parkeren op de locatie

Parkeren op de locatie (€ 5,50 p/u) is vrijwel onmogelijk.

Parkeergarages

De Hallen aan het Bellamyplein (10 min. lopen), goedkoper (€ 27,- p.d.) dan Europarking in de Marnixstraat (internet).

Locatie symposium

De Nieuwe Liefde

Da Costakade 102

1053 WP Amsterdam

www.denieuweliefde.com

SYMPOSIUM

Van evolutie en ontwikkeling naar schrijven

Vrijdag 24 november 2017 | 10.00 - 17.00 uur

De Nieuwe Liefde

Da Costakade 102
1053 WP Amsterdam

1. Digitale inschrijving via www.suyi.nl heeft de voorkeur.
2. Eventueel dit formulier printen, invullen en per post sturen aan:
Stichting Kinderneurologie, Honthorststraat 4-II, NL-1071DD Amsterdam.

Ja, ik kom naar Amsterdam

Dhr/Mw:

naam, voorletter(s)

Postadres:

Postcode + plaats:

Beroepsgroep:

BIG-nr. of KP-nr.:

E-mail:

Telefoon:

Praktijk/Instituut:

Adres:

Contact tel./e-mail:

Bevestiging van inschrijving volgt per e-mail.

Organisatie Dit symposium wordt georganiseerd door de Stichting Kinderneurologie, Amsterdam. Er is geen sponsoring door derden. **Informatie** info@suyi.nl

Ontwerp en opmaak Barbara Snieders BNO, barbara.snieders@kpnmail.nl

INSCHRIJVING